

A decorative graphic of two unrolled scrolls with ornate golden scroll holders. The scrolls are white with a slight shadow, and the golden holders have intricate scrollwork designs. The scrolls are positioned horizontally, with the text 'תורת הרי"ף' written across the central opening.

תורת הרי"ף

ביאורים, פניות, סוסרים וחדושים משיעורי
האדמו"ר רבי אשיהו פנמו שליט"א
לפרשת השבוע

A decorative flourish consisting of two horizontal lines with ornate scrollwork at the ends, framing the text 'פרשת בשלח'.

פרשת בשלח

פרשת בשלח

"זִיהִי בְּשַׁלַּח פְּרָעָה אֶת הָעָם"

האדם צריך ללכת בתמימות עם הקב"ה
ולא לנסות לפרש את מחשבותיו

מובא ברבותינו הקדושים (תרגום יונתן יג, יז)
מתי שבני ישראל יצאו ממצרים, רובו הגדול
של שבט אפרים לא יצא איתם אלא הקדים
ויצא לפני הזמן ממצרים ואז אנשי גת יצאו
והרגו את רובו של שבט אפרים. אם כך צריך
להקשות ולומר הרי כל בני ישראל ראו שעוד
לא הגיע הזמן לצאת, מה ראה שבט אפרים
שקיבל את האומץ והמחשבה לצאת לפני
הזמן ממצרים?

אלא אפשר לבאר ולומר שאחת הסיבות
שבני ישראל ירדו לשעבוד בארץ מצרים היה
בגלל מכירת יוסף, בגלל שהשבטים הקדושים
מכרו את יוסף נענשו השבטים הבנים שלהם

על השעבוד בארץ מצרים. שבט אפרים אמר אנחנו הבנים של יוסף, יוסף הצדיק לא עשה כלום הוא נמכר ואותו ציערו ומכרו לארץ מצרים, אמרו שבט אפרים אנחנו הבנים שלו לא צריכים להצטער בצער השעבוד, לכן שבט אפרים התיר לעצמו ואמר שהם לא צריכים להיות בשעבוד וקמו והחליטו לצאת לפני הזמן מארץ מצרים.

אם כך בני אפרים טעו כי השעבוד היה אכן על מכירת יוסף אבל היה גם על ברית בין הבתרים, אלו היו שני דברים שהתחברו ועל זה היה שעבוד בארץ מצרים. אם כך על זה שמכרו את יוסף, שבט אפרים באמת לא היה צריך להיענש אבל על ברית בין הבתרים כן נענשו כי יצאו לפני הזמן.

האדם צריך לדעת יסוד גדול, הרכה פעמים כמה דברים מתחברים ביחד והקב"ה עושה משפט ודין על כמה דברים "משפטי ה' אמת צדקו יחדו" (תהלים יט. ז) הקב"ה אוסף כמה דברים ונותן לאדם על כמה דברים. שבט אפרים פירשו את הדבר על דבר אחד ושם

הייתה הטעות שלהם. לאדם אסור לפרש את המחשבות של הקב"ה, האדם צריך ללכת בתמימות עם הקב"ה, מתי שהולך בתמימות עם הקב"ה רק סיעתא דשמיא יוצאת בידו.

"וַיְהִי בְשִׁלַּח פָּרְעָה אֶת הָעָם"

*שליחות של אדם בשמחה מביאה
הצלחה בשליחות*

שואל רבנו הנעם אלימלך בפרשה למה בני ישראל עברו ארבעים שנה של קשיים במדבר, צער ודברים קשים ביותר ומתרץ משום שפרעה כששלח את בני ישראל ממצרים שלח אותם בעצבות, אומרת הגמרא (מצילה י) אין ויהי אלא לשון צער ולכן בני ישראל עברו ארבעים שנה של יסורים במדבר.

ופה צריך לדעת יסוד גדול, מתי שהאדם שולח את חבריו, את בנו, או אשתו, וכן להיפך שהאשה שולחת את בעלה או בנה לאיזה

מקום ונפרדים, חייב להיפרד בשמחה. אם נפרדים בעצבות, אותה דרך שאותו אדם הולך תהיה לו בה עצבות וכשלון גדול.

פרעה שלח את בני ישראל בעצבות אין ויהי אלא לשון צער, כל הזמן שבני ישראל היו במדבר עברו עצבות ודברים קשים ביותר. לכן האדם יקפיד כששולח את חבירו, אמא ששולחת את בנה, אנשים נפרדים ויוצאים לדרך יצאו בשמחה. כי אם יוצאים בשמחה הדרך תהיה בשמחה, אם יוצאים בעצבות הדרך תהיה בעצבות.

"וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ"

מתי שאדם חוסס את עצמו ממשהו שמותר לו ומגיע לו הוא יקבל דברים שאי אפשר לשער ולתאר

מובא בפרשת השבוע **"וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ"** ועל זה אומרת הגמרא (סוטה

י. בא וראה כמה חביבות מצוות על משה רבינו, שכל ישראל כולן נתעסקו בביזה והוא נתעסק במצוות שנאמר "חכם לב יקח מצות" (משלי י, ח). צריך להקשות קושיה חזקה, הרי למשה רבנו לא הייתה אף זכות לקחת ממצרים כלום, רבותינו הקדושים אומרים ששבט לוי לא היה בשעבוד ולא עבדו במצרים, אם כך אין להם זכות לקחת גם מהרכוש של המצרים כי רק מי שהיה בשעבוד והמצרים עינו אותו יכל לקחת מביזת מצרים.

ועוד אומרים רבותינו הקדושים על קורח שכל מה שהתדרדר וכל הרע שהגיע, כי היה היחיד משבט לוי שלקח מהביזה. אם כך מה התורה הקדושה משבחת כ"כ את משה רבנו חכם לב יקח מצוות שלא הלך לקחת מהביזה והלך לקחת את עצמות יוסף הרי אסור היה לו לקחת מהביזה כי הוא משבט לוי ולא עבד בארץ מצרים?

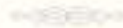
אלא אפשר לפרש ולומר כך, משה רבנו היה המוציא והמביא בפני פרעה, גם הוא היה בשעבוד, היה צריך לברוח מפני פרעה, ישב

בבית האסורים משה רבנו גם היה צריך לצאת ממצרים אחרי שעבר יסורים קשים בשביל הגאולה של עם ישראל, ובגלל שהיו לו גם דברים קשים בשביל הגאולה הוא גם היה בגדר משועבד. ועוד מה שמובא ברבותינו הקדושים שפרעה היה גלגול של קין ומשה רבנו היה גלגול של הבל, אז ודאי היה מותר לו לקחת את מה שבגלגול הקודם קין לקח להבל. אבל בכל אופן אפילו שהיה מותר למשה רבנו לקחת מהביזה, משה רבנו חסם את עצמו ולא נגע כלום בביזה ושם משה רבנו קנה מעלות גדולות בנפש שלו.

האדם צריך לדעת יסוד גדול, יש הרבה דברים בחיים שהאדם יכול לעשות וגם ההלכה מתירה לו לעשות את הדבר, אך ברגע שהאדם חוסם את עצמו ולא עושה, הוא משיג השגות גדולות שאין להם שני. הרבה אנשים השיגו עולמות בגלל שהגיע להם דבר, והם עבדו על המידות שלהם ולא עשו את מה שמגיע להם. מתי שהאדם מעביר על מידותיו ומוותר על דברים שמגיעים לו הוא זוכה ומקבל דברים שאי אפשר לשער ולתאר. זה מה שקרה אצל

משה רבנו, משה העביר על מידותיו לא לקח כלום מהרכוש של ארץ מצרים ובזכות זה זכה לדברים גדולים.

**"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה מֵה תִצְעַק אֵלַי דְּבַר אֵל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ"**

בקריעת ים סוף כמו בשבת קודש ירד
אור ושפע רב מהקב"ה ללא צורך בהכנה
והתעוררות מצד בני ישראל

אנחנו רואים בפרשת השבוע אחרי שבני ישראל יוצאים ממצרים ועומדים לפני ים סוף, מצרים מאחוריהם הים לפניהם, בצדדים המדבר עם חיות רעות, בני ישראל עומדים במצב קשה ביותר שלא יודעים מה לעשות. עומד משה רבנו ומתפלל לקב"ה, אומר לו הקב"ה "מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו". חשבנו להקשות קושיה פשוטה וקשה ביותר מה פירוש הדברים "מה תצעק אלי", עם

ישראל נמצאים בצרה ובבעיה שאין שני לה,
מה יעשו? ישבו בשקט?

מתי שאדם בצרה הוא מתפלל לקב"ה "בצר
לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים
ושבת עד ה' אלהיך ושומעת בקלו" (דברים ד, ט)
מתי שיש לבן אדם צרות וקשיים דברים לא
טובים הוא מתפלל לקב"ה, זה מה שעשו כולם
מדורי דורות וזה מה שנעשה בכל צרה ובעיה
שיש, אם לא נתפלל מה נעשה, אם כך מה
הפירוש מה תצעק אלי?

אז אולי אפשר לפרש את זה כך, מובא
בזוהר הקדוש על הפרשה (מו, ע"א) שרבי שמעון
בר יוחאי קושר את עמין קריעת ים סוף לשבת
קודש, שיש משקל דומה בין קריעת ים סוף
ושמירת שבת. אנו רואים שאחד היסודות
הגדולים של היהדות זה שמירת שבת, אמר
ר' חייא בר אבא א"ר יוחנן כל המשמר שבת
כהלכתו אפי' עובד ע"ז כדור אנוש מוחלין לו
(שבת קיח:)

ומזבא בגמרא (שבת י:) א"ל הקב"ה למשה
מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה.
נשאלת השאלה אדם שנותן חפץ לחבירו הוא
נתן לו מתנה, האדם שקיבל את הדבר מחבירו
קיבל ממנו מתנה. אבל אם יש דבר שכבר שייך
לאדם וזה אצלו וזה שלו, זו לא מתנה, אם הוא
יתן את החפץ למישהו אחר אז זה יקרא מתנה.
אם כך מה הכוונה מתנה יש לקב"ה בבית גנזי
ושבת שמה, מאיפה מתנה ממי הקב"ה קיבל
אותה מתנה?

אלא אפשר לפרש ולומר יסוד עצום,
המהות והעמקות של שבת קודש היא מיוחדת
ועמוקה מאוד וכמו שאומרים בתפילת שבת
"וּשְׁנֵי לְחוֹת אֲבָנִים הוֹרִיד בְּיָדוֹ וְכָתוּב בָּהֶם
שְׁמִירַת שַׁבָּת וְכֵן כָּתוּב כְּתוּרְתְךָ" מתי שמשה
רבנו שבר את הלוחות אחרי חטא העגל, כל
הדברות פרחו מהלוחות חוץ מדברה אחת
שמירת שבת שנשארה בלוחות ולא פרחו.
ומכאן הכוח של שמירת שבת הוא כוח עצום
וגדול שלא ניתן לשער ולתאר.

אז אפשר לפרש ולומר כך, עם ישראל התחילו לשמור את השבת עוד כשהיו במצרים קודם מתן תורה וקודם המצוות שנצטוו במרה. אומר המדרש (שמ"ד א, כח) בזמן שפרעה גזר על בני ישראל גזירות קשות, היו בני ישראל עובדים שבעה ימים בשבוע כ"ד שעות ביממה, הלך משה רבנו לפרעה ואמר לו יש לי שאלה לשאול אותך, מי שיש לו עבד האם הוא רוצה שהעבד ימות או יהיה בריא? אמר לו פרעה ודאי שיהיה בריא שיעבד טוב ויביא תפוקה טובה. אמר משה רבנו לפרעה אתה מעביד את עם ישראל שבעה ימים בשבוע והם ימותו, תן להם יום חופש. שאל אותו פרעה איזה יום, ענה לו משה רבנו יום השבת. כל יום שבת בני ישראל היו בחופש, לא דיברו לשון הרע לא דיברו רכילות ולא חיפשו מה לדבר.

יש אנשים שכל היום מחפשים מה לדבר ואיך לדבר על זה ועל זה, מה אמר ומה עשה, שורש האנשים האלה הוא משורש קין וכל מגע איתם רע להם ורע לעולם כולו. בני ישראל עלו בשבת לשבת וכל היום לרכל אחד על

השני, מה עשה ואיך עשה ומה אמר. אך אומר המדרש (שם ה, כב) בני ישראל ביום החופש שלהם לא ריכלו אלא ישבו ולמדו מתוך הגדות ישנות שהיו כתובות על קלפים מעור, והיה רשום בהם כל מיני לימודים מזמן אברהם יצחק ויעקב. וכך כל שבת היו יושבים ולומדים בהם, מתחזקים ומתקדשים מהם.

בני ישראל התחילו לשמור את השבת לפני שניתנה השבת במרה, בארץ מצרים כשהיה להם יום חופשי לרצונם ועל דעת עצמם במקום לשבת לטייל ולהנות, ישבו בני ישראל קראו ולמדו מההגדות הישנות שהיו להם ושמרו את השבת.

אומר הקב"ה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה עם ישראל התחילו לשמור את השבת עוד לפני שהקב"ה נתן להם אותה וציווה לשמור אותה, אז כלפי הקב"ה השבת היא מתנה כי עם ישראל שמו את הגבולות שלה וחיזקו את עניין שמירת השבת, לכן הקב"ה אומר מתנה טובה יש לי בבית גנזי כי

גם כלפיו זה מתנה. אם כך למה רבי שמעון בר יוחאי קושר את הכוח של שבת דוקא לקריעת ים סוף?

אלא אפשר לפרש ולומר יסוד עצום, ההבדל בין שבת לחגים שבחגים צריכים לעשות הכנה ולעורר אתערוּתא דלתתא, ועל ידי שמתעוררים למטה או יורדת התעוררות והתעלות מלמעלה. אבל בשבת קודש זה לא כך, מיד בכניסת שבת יורדת אתערוּתא דלעילא והקב"ה מוריד שפע רב ואור מכל העולמות ללא צורך בהתעוררות והשתדלות של האדם למטה.

על פי זה אפשר לבאר ולומר, בני ישראל בקריעת ים סוף עמדו והסתפקו אם צריך אתערוּתא דלתתא להתחיל להתעלות ולהתחזק ואז ירד שפע ממרום או שירד ישר שפע ממרום. אמר הקב"ה למשה "מה תצעק אֵלֵי" זה כמו שבת, יש אתערוּתא דלעילא יש אור מלמעלה לא צריך אתערוּתא דלתתא, לא צריך לחכות "דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ"

ותהיה סיעתא דשמייא ושפע מהשם, ואפילו שקריעת ים סוף הייתה ביום רביעי, בקריעת ים סוף הייתה מהות כמו של שבת קודש.

לכן גם אומרים שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא (שבת יב) בשבת יש כוח שלא צריך לצעוק כמו בקריעת ים סוף, שכל הכוח של שבת קודש זה אתערותא דלעילא ללא צורך באתערותא דלתתא.

"וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה"

*בכל נס שקורה לאדם עליו להודות
לקב"ה גם על הניסים שקדמו לנס הזה*

אנחנו מוצאים בפרשת השבוע "וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת מַצְרַיִם מֵת עַל שְׁפַת הַיָּם. וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' בְּמִצְרַיִם" רבותינו הקדושים אומרים מתי שאדם מודה על נס שהקב"ה עושה לו הוא צריך ללכת אחורה ולהיזכר בכל הניסים הראשונים שהקב"ה עשה

לו ולקשור את זה נס לנס ולראות איך הקב"ה סידר את כל הדברים דבר לדבר כפתור ופרת, כל הניסים והנפלאות שהקב"ה עשה לו. וזה מה שבני ישראל עשו על ים סוף "וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מוֹת עַל שְׂפַת הַיָּם" בני ישראל ראו את המצרים עכשיו מתים על שפת הים, אז עמדו והודו לקב"ה על זה וגם הודו על היד הגדולה. מה הפירוש על היד הגדולה?

אומרים רבותינו, מתי שבני ישראל עמדו והודו על ים סוף הם הודו גם על משה רבנו מושיען של ישראל שהייתה לו ישועה והצלחה. בזמן שמשה רבנו נולד, אמו יוכבד שמה אותו בתיבה בתוך הנילוס, ואז מספרים רבותינו הקדושים שבתיה בת פרעה יצאה לנילוס לטבול, כשהגיעה לנילוס ראתה מרחוק תיבה, ואז הושיטה את ידה ונעשה נס והיד שלה נעשתה ארוכה כמה אמות עד שהגיעה לתיבה והיא משתה את משה.

ועוד אומרים רבותינו שאם השפחות של בתיה היו מוצאות את התיבה ומושכות אותה,

היו רואות בפנים ילד יהודי ועם גזירת פרעה "קַל הַבֵּן הַיְלֹוּד הַיִּאֲרֶה תְּשַׁלְּיֵכֶהוּ" (שמות א, כב) היו מטביעות את משה במים והורגות אותו. לכן הקב"ה עשה נס שהיד שלה תהיה ארוכה והיא משתה את התיבה וראתה שם את משה. הדוקא היא, כי לה היה את הכוח להשאיר אותו חי ולעבור על דברי אביה בלי לפחד. אם היו השפחות מוצאות היו מפחדות לעבור על דברי המלך והיו הורגות את משה.

אם כך, בני ישראל בקריעת ים סוף הודו לקב"ה "וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה" גם על הנס שהיד של בתיה הגיעה עד לתיבה של משה והצילה אותו, ולא שהשפחות היו מוצאות ומטביעות אותו, וגם על "וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת מַצְרַיִם מֵת עַל שִׁפְתַי הַיָּם" וקריעת ים סוף.

וכך גם כל אדם צריך לדעת יסוד גדול, מתי שנעשה לו נס, צריך ללכת אחורה ולחשוב על כל הניסים שנעשו לו ויקשור את כולם אחד לשני לשלישי ולרביעי, ויראה איך הכל קשור

אחד לשני, וכך יודה ויהלל לקב"ה על כל
הניסים ועל כל הטוב יחד.

”אֲזַיִשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה
הַזֹּאת”

קריאת שירת הים מפחיתה את כוח
התאוה בעולם

אנחנו מוצאים בפרשת השבוע את המעלה
הגדולה של שירת הים ”אֲזַיִשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת”, ידוע מה שאומר
רבנו החיד"א (ציפון שמיר ב. כד) שבכל פעם
שאדם קורא שירת הים בכל בוקר הוא צריך
לדמיין בנפשו שהוא עומד בפני ים סוף מלפניו
ומאחוריו המצרים רודפים אחריו, ומצדדיו
המדבר עם חיות רעות והוא עומד בצער ולא
ידוע מה לעשות, כל המצב שעמדו בני ישראל
ביום סוף ואז הקב"ה עושה איתו נס והוא קורע
את הים והאדם עובר בתוך הים ביבשה.

אומר רבנו החיד"א שאם אדם עומד ומצייר ומדמיין את זה ככה בנפשו, ודאי שהקב"ה יושיע אותו מכל צרה ומכל בעיה וימחל לו על כל עוונותיו. אדם צריך לדעת לאורך חייו בכל בוקר שאומר אז ישיר משה ובני ישראל יצייר לעצמו את הציור הזה וידע שזו סגולה לישועה, למחיקת עוונות, לסיעתא דשמיא ולכל הדברים הגדולים כאשר הוא קורא בשמחה ומצייר את המצב שבני ישראל עמדו בים סוף.

וצריך להבין מה הכוח והעומק של שירת הים, ועוד מה שאומרים רבותינו הקדושים אַז ישיר משה שלא רק מה שמשה רבנו אמר אז בים סוף, אלא גם כשהמשיח יבוא יגידו עוד פעם את השירה כמובא בזוהר הקדוש (בשלח נה, ע"ב). אם כך צריך לשאול מה כ"כ מיוחד בשירת הים שמהללים ומשבחים את שירת הים, שגם לעתיד יבוא יאמרו אותה ומי שאומר ומצייר אותה ימחלו לו כל עוונותיו, מה המיוחד בה?

אלא אולי אפשר לבאר ולומר יסוד גדול, מובא בשם רבנו האר"י הקדוש (שערי קדושה ח"א, שער ב) שאומר שיש ארבע יסודות בגוף האדם ובכל דבר בעולם. יסוד אחד אש, יסוד אחד מים, יסוד אחד עפר ויסוד אחד רוח. אומר רבנו האר"י הקדוש שמיסוד האש יש את הגאווה והכעס, מיסוד העפר יש את העצבות, מיסוד הרוח יש את הדיבורים הלא טובים, לשון הרע ורכילות ומיסוד המים יש את התאוה, כל התאוות שיש בעולם זה מיסוד המים.

אז על פי זה אפשר לבאר ולומר, בקריעת ים סוף הקב"ה לא רק קרע את ים סוף באותו רגע, אלא קרע והחליש את כוח התאוה של המים מן העולם. אומרים רבותינו שלא רק ים סוף נקרע לשניים אלא בכל מקום שהיה קיבוץ של מים בעולם זה נקרע לשניים, הקב"ה בקריעת ים סוף קרע את הכוח של התאוה מן העולם הזה.

על פי זה יובן בכל פעם שאדם קורא את שירת הים, הקריאה מעוררת את הזמן והוא

מעורר את הכוח להפחית את היצר הרע של התאוה מן העולם. וכך מסופר על אחד הצדיקים שיום אחד בתפילת שחרית ובשירת הים התלמידים שלו ראו אותו רוקד ושר. שאלו אותו התלמידים מה קרה וענה להם אותו צדיק שממש הרגיש את קריעת ים סוף.

לכן כל אדם כשקורא את שירת הים בתפילת שחרית יעשה את זה בשמחה ויכוון בדעתו שמפחית את כוח התאוה בעולם. וכוח זה מפחית את התאוה לדורי דורות ולכן גם כשיבוא המשיח יגידו "אֵז יִשִּׁיר מִלְּשָׁה" כי הכוח של הגאולה תהיה גם על ידי הפחתת התאוה וזו הגדולה של שירת הים כי קריעת ים סוף קרעה את הכוח של התאוה והורידה אותה ועל זה נשבח ונהלל גם לעתיד לבוא.

יום שלישי בפרשת בשלח

קריאת פרשת המן סגולה גדולה לפרנסה

ימים אלו, הם ימים של כוח גדול של פרנסה. וזה הזמן, שהקב"ה הוריד לבני ישראל את המן. והמן, מסמן את הברכה והשפע של עם ישראל. אך עלינו לדעת מהיכן מגיע השפע של המן.

אנשים רבים בימים אלו, יודעים את הסגולה של לימוד פרשת המן, ולומדים בדבקות את הפרשה של המן. אבל מהיכן באה הברכה של המן, להוריד פרנסה לכל עם ישראל?

הנה מובא בפסוק (דברים ח. ג.) "וַיַּעַן וַיְדַעְכֶּךָ וַיֹּאכַלְךָ אֶת הַמָּן אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ וְלֹא יָדַעְתָּ אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן הוֹדַעְךָ כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לְכַדּוֹ יַחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל כָּל מוֹצֵא פִי ה' יַחְיֶה הָאָדָם".

והנה קשה, היה צריך להיות כתוב, כי לא על הלחם מן הארץ יחיה האדם, רק על לחם מן

השמיים יחיה האדם, כמו שהמן ירד, לחם מן השמיים.

ומהו הכוונה באומרו "כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם" והנה על פי דברי רבנו ה"חחם סופר" זצוק"ל, מובנים הדברים. שהמן נשתלשל על ידי ההגדה והלימוד של הקב"ה ולכן דקדק הכתוב ואומר "כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם", כי על ידי שהקב"ה הוציא מפיו התורה, מאות הדיבור, יורדים כל השפעות טובות וברכות.

ולכן קראו הכתוב (במדבר יא, ז) "והמן כזרע גד הוא" ודרשו חז"ל (יומא ע"ה) מלשון הגדה, שמגיד להם לישראל וכו'.

והנה יוצא מדברי מאורם של ישראל, שכל הכוח של הפרנסה של המן יורד ויורד מהלימוד של התורה, שהקב"ה לומד בשמיים, מושפע מזה כוח המן וכוח הפרנסה של האדם, מכוח לימודו של הקב"ה.

ולכן כאשר אנו לומדים תורה בדבקות, רבותינו הקדושים חידשו במסורת, מדור לדור

בקבלה ובחזרה, שהקב"ה לומד עם האדם את תורתו. וכאשר אנו לומדים את פרשת המן בימים אלו, הקב"ה בשמיים לומד איתנו את פרשת המן, ומושפע על ידי לימוד הקב"ה שפע של פרנסה לאדם ולעולם.

ויותר בשבת שירה, אשר הכוח בה הוא כוח גדול ביותר. וכאשר האדם לומד תורה בקדושה בשבת, גורם שיושפע שפע וירד לעולם השפע בדמות של פרנסה גדולה, איש על פי כוחו ועל פי הבנתו.

ואפשר לדקדק ביותר בלימוד ספר דברים, שהמן ירד מכוחו של משה רבנו ע"ה. ולכן נאמר בתורה הקדושה (שמות טו, כב) "וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁשִׁי לִקְטוֹ לֶחֶם מִשְׁנֵה שְׁנֵי הָעָמֹר לְאֶחָד וַיָּבֹאוּ כָל נְשֵׂי־אֵי הָעֵדָה וַיִּגִּדּוּ לַמֶּשֶׁה. וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' שְׁבַתוֹן שַׁבַּת קֹדֶשׁ לַה' מִחֹר" וּגו'.

בכוחו של משה, דבר ה' ומכוח הלימוד של שבת, השפע והברכה של הפרנסה גדול ביותר לימות השבוע. וכל הברכה של הפרנסה, באה מלימודו של הקב"ה ביום חול, וביותר בשבת.

וראיה שבשבת ירד הלחם משנה, מכוח לימוד התורה של הקב"ה.

והנה הכוח של המן, גרם לבני ישראל שידעו כל אדם מה מעלתו בתורה. וזה שנאמר "וַיַּעֲנֵךְ וַיַּרְעִבֶךָ וַיֹּאכְלֶךָ אֶת הַמֶּן" כדברי רבותינו, שהמן היה יורד על פי מעלתו של האדם. מי שהיה לומד תורה בדבקות, המן היה יורד בפתח ביתו, משובח ומובחר בטעם אלוקי. ומי שלא למד תורה בדבקות, היה המן יורד רחוק מביתו, והיה צריך להתבזות, ללכת מחוץ למחנה ולחפש את המן. וכשהיה מוצא אותו, היה טעם רגיל לא משובח, כי המן היה יורד על פי מעלת וגדולת האדם בתורה ובעבודה, ואז האדם היה מתבייש לצאת לחפש את המן, והיה נשאר בביתו רעב. וזה וַיַּעֲנֵךְ שגרם לאנשים לעשות תשובה, כך שהמן ירד משובח ובפתח ביתו של האדם. וכאשר היה יורד רחוק, היה לאדם בזיון מאשתו ומהסובבים אותו.

ולכן, גם במדבר לא הייתה את הקללה של אדם הראשון (בראשית ג, יט) "בַּזַּעַת אֶפְיֶךָ תֹאכַל לֶחֶם" כי כולם עמלו בתורה, ומי שמקבל עליו

עול תורה, מעבירים ממנו עול דרך ארץ. וכולם
עמלו בתורה, שגם הקב"ה ילמד את תורתם
וירד מן, כל אדם על פי עמלו בתורה.

וזה סוד ברכת המן, שלומדים וקוראים את
פרשת המן בקדושה, ולא כמסיח לפי תומו.
שהקב"ה יקרא איתו, ויוריד לנו שפע של ברכה
והצלחה ופרנסה וישועה.

ועל פי היסוד הגדול הזה, כאשר תלמידי
חכמים עמלים בתורה בקדושה גדולה, הקב"ה
עמל איתם. ומהעמל הזה יורד שפע של פרנסה
לעולם, ובשבת יותר.

ועל ידי ספר דברים, שמשה הוא הוריד את
המן, הברכה כפולה ומכופלת, וברכת ה' כפולה
ומכופלת ושפע מכל העולמות יורדים לעולם,
בטוב טעם ובבריאות ובברכה ה' על פי הלימוד,
על פי טיב הלימוד ועל פי הדבקות.

אם כן, לימוד פרשת המן צריך להיות
בדבקות, ולהגיע לדרגה שהקב"ה ילמד איתך,
ואז הפרנסה והשפע גדולים מהקב"ה. לכן
עלינו לדבוק בתורה בתמימות, כי אם אין

תמימות, הקב"ה לא לומד עם בעל תכנים וחוסר יושר, ויצא שכרו בהפסדו. פרשת המן נלמד אותה בדבקות, ולצייר את הניסים שהיו לבני ישראל בצאת ישראל ממצרים, והמן שירד בזכות משה, ואז השפע יורד עם לימוד הקב"ה מן השמיים.

ודברים אלו צריכים להיות נר לרגלינו, ביום שקוראים את פרשת המן, לא להיות כמצוות אנשים מלומדה, אלא בדבקות גדולה, כי הנה כמה אנשים לומדים פרשת המן, והפרנסה קשה. אך אם לומדים בדבקות, הקב"ה לומד עימנו, והשפע הזה מושפע מכל העולמות.

ועלינו לחזק ולהוסיף, שבכל שבת כוח ספר דברים בדבקות, מוריד שפע מן השמיים של פרנסה ושל לימוד עם פמליה של מעלה, ושפע מושפע מכל העולמות.

באהבה מרובה ובצפייה ששערי שמיים יפתחו לכלל ולפרט.

עבד השם,
יאשיהו יוסף.

כאשר אדם דבוק ברב אמיתי הוא יודע
להיזהר ולהתרחק גם מאנשים רעים
שמראים עצמם כיראי שמיים

האדם צריך לבנות את אישיותו, על פי הכללים של הקהילה והחבורה והקבוצה אשר חי ונמצא בתוכם. ואחד מן היסודות הגדולים, לחלק חילוק גדול בין חברות בלב ובנפש, לבין חיזוק שאדם עמל ומחזק את חברו.

וכבר קבלה מאבותינו ואבות אבותינו, שאין לחלוק נחלה ושום שייכות עם רשעים, ולהבדיל אותם מן הכלל. ומי שלא מחבר עצמו עם קהל יראי ה', לא יהיה לאדם שום קשר עימו. וזה הבדל דק מאוד מאוד להתחבר עם יהודים, להתחבב עליהם, לקרובם להקב"ה. זו מצוה עצומה, שאין דבר שעומד ליד מצוה זו. אבל להתחבר עם רשעים לשם חיבור, שכל חייהם זה צחוק וקלות ראש ומרידה במלכות

שמיים, אין שום רשות ושום כוח לאדם להתיר
היתרים לעצמו, להתיר את זה.

סוף דבר כזה להוביל את האדם לחורבן,
וליפול הוא או בניו ובני משפחתו בבאר שחת,
ואם צריך לעשות מסחר עם כאלו אנשים,
לדעת להפריד את המסחר מהחיים וההתנהגות
שלהם. כי אדם ששקוע בעבירות בקלות ראש,
במרד בהקב"ה, גם אם הוא בדמוי של ירא
שמיים, הוא חורבן לחיי האדם ולמשפחתו.

וכמו בכל יום אנחנו שומעים חללים נפלו
בתמימות, שהתקרבו מכוונות טובות, לאנשים
שהם "המים הזדונים", את המקום הדק בין
לחזק כל יהודי, ולקרב כל יהודי, ולאהוב כל
יהודי, לבין המקום להתחבר בנפש ללצים
ולעוכרי ישראל, המרחק גדול ומסוכן, והסכנות
מסוכנות ביותר.

ועל האדם לבנות גדרים וסייגים כדברי
הגמרא (ע"ז יז) אמרינן נזירא, סחור סחור,
לכרמא לא תקרב. וזה הגדר הראשון, שלא
תהיה לו חברות בנפש עם פורקי עול תורה.

ויזהר שלא יהיה איתם שום קשר, שום ליצנות, שום קירבה שכה לוכדי נשמות הקדושות נוהגים, מכינים סעודות שבת והילולות, ושם מאכילים את האדם גחלי רתמים, ודרך האוכל משתלטים על נפשם, לבזוז אותם ולאבד את נפשם, עם כוח הס"א אשר דבוקה בהם.

אותם אנשים, הדת היא עבודה בשבילים, כיצד לחיות טוב, ולאסוף כסף לעצמם ולבני ביתם, ובפנים אין להם שום שייכות אמיתית לתורה, וההרס שהם זורעים שנים, קשה לתקן אותו. כי הכל בצורה של אהבה, של מסירות של רצון ה', של דבקות בהקב"ה, אך הכל עצת היצר הרע, והדת והחברות שלהם היא חלק ממשולן בכל מעשי ידיהם, בעסקים וכו' וזה העסק שנפל לידם לעשוק את התורה.

אדם צריך לעשות חשבון נפש, איך הוא מועיל לתורה ומגדל אותה, ולא יושב על צומת הדרכים לעשוק ולגזול ולעשות עושר לביתו מהתורה.

התורה היא של הקב"ה, תורת ה' תמימה ולא תורה להרחיב את העולם של האדם הנחשל, שנתפס בתורה לנצל אותה עד תום.

וכך יזהר האדם מי החברותא שלו בבית המדרש, רק אדם טהור בלי סיפורים, בלי בקשות, בלי כל יום "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֲמוֹנְתְךָ" (איכה ג, כג). כאשר האדם מתחיל כל יום סיפורים, זה מראה על נפש בעייתית. כשאתה בבניה ובקרבה להקב"ה, זה רק יזיק לך ויוריד אותך. תתן לגדולים להתמודד עם הנשמות האלו, שלפעמים הם באמת טועים, וצריכים הכוונה נכונה, ואם לא יקבלו, יאבדו.

ולפעמים הם אנשים שנפלו לבית המדרש, כי אין להם היכן להיות וכל מגמתם היא חורבן, והנוק שהם יכולים לגרום לאדם תמים, מי ישורנו.

וישתדל האדם להידיבק בתלמידי חכמים, כדברי הרמב"ם, מצוות עשה להידיבק בחכמים ותלמידיהם, כדי ללמוד ממעשיהם כעניין שנאמר (דברים י, כ) "ובו תדבק" וכי אפשר לאדם

להידבק בשכינה, אלא כך אמרו חכמים (כתובות 104א): הידבק בחכמים ותלמידיהם.

לכן ישתדל האדם לעזור לתלמידי חכמים, לאהוב תלמידי חכמים, ולהידבק בתלמידי חכמים. וזה יסוד גדול, איך לא היה דור, כהדור הזה. שהדבר הזה היה חשוב כל כך, המלחמה של השטן לערוב, כולם יהודים, כולם טובים, היא קשה ביותר. את כולם לאהוב, את כולם לכבד, אבל לחיות את יראי ה' האמיתיים, ולחזק במרחק הלב את האנשים שדבוקים בליצנות ובחוסר יראת ה' אמיתית. כי הגזק שלהם מסוכן לנפש, למשפחה ולחיים של האדם.

וצריך שלכל אדם, יהיה מורא של רב.

לפני שנים באו אלינו על מחלוקת בין בעל לאישה. ושמענו את הצדדים ושאלנו את האדם, מי הרב שלך? האדם אמר, לי אין רב, אני אברך, אני יודע, אני לומד, הבנו ששום בעיה לא תיפתר עד שהאדם הזה יבין מה זה מורא של רב, ההכנעה לרב, הדבקות ברב.

הדבקות ברב היא סוג של חיים אחרים, וכך
עולים מעלה בעבודת ה'.

באהבה מרובה,
יאשיהו יוסף.

